

-
14. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra vnútra Slovenskej republiky R. Kaliňáka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky P. Abrhana podanú 31. januára 2013 vo veci návrhu opatrení na odstránenie zistených nedostatkov zo Správy o vyhodnotení cvičenia simulovanej havárie jadrového zariadenia v Slovenskej republike „HAVRAN 2012“ na národnej úrovni

Podpredseda vlády
a minister vnútra
Slovenskej republiky
Robert KALIŇÁK

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 28-02-2013		
Číslo spisu: 7263-165/2013		
Listy: 1/3	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 25. februára 2013
Číslo: KM-OPVA1-2013/000708

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou týkajúcou sa návrhov opatrení na odstránenie nedostatkov zo správy o vyhodnotení cvičenia simulovanej havárie jadrového zariadenia v Slovenskej republike „HAVRAN 2012“ na národnej úrovni (ďalej len „cvičenie“), si Vám dovoľujem odpovedať nasledovne.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky bolo poverené prípravou a uskutočnením uvedeného cvičenia. Cvičenie bolo zamerané najmä na preverenie reakcie orgánov krízového riadenia na vznik mimoriadnej udalosti spôsobenej haváriou na jadrovom zariadení, informačného toku, systému varovania a vyznamenania obyvateľstva, činnosti celoštátnej radiačnej monitorovacej siete, havarijných plánov dotknutých subjektov pre prípad vzniku radiačnej havárie ako aj opatrení civilnej ochrany. V správe sa poukázalo aj na zistené nedostatky s návrhmi opatrení na ich odstránenie. Nedostatky boli hlavne materiálno-technického charakteru zasahujúcich zložiek integrovaného záchranného systému. Tieto nedisponujú dostatočným vybavením vhodnými protichemickými ochrannými prostriedkami pre prípad ohrozenia rádioaktívnymi látkami, prostriedkami na monitorovanie úrovne radiácie a ďalšou technikou.

Splnenie navrhnutých opatrení je závislé nielen od úpravy legislatívy a dopracovania, resp. aktualizácie plánovacej dokumentácie pre danú oblasť, ale predovšetkým od materiálno-technického vybavenia zložiek integrovaného záchranného systému a jednotiek civilnej ochrany. Návrhy opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z cvičenia, ktoré vykoná ministerstvo vnútra považujem za dostatočné vo väzbe na identifikovanie potrieb vyplývajúcich zo záverov správy. Termíny na odstránenie zistených nedostatkov materiálno-technického charakteru sú závislé od procesu plánovania finančných prostriedkov a ich vyčlenenia pri tvorbe štátneho rozpočtu na príslušný rok. Súčasne s plánovaním finančných prostriedkov je potrebné pripraviť podklady a procesy verejného obstarávania v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a po obstaraní tovarov vykonať ich distribúciu. Každý z týchto navádzujúcich procesov si vyžaduje určité časové obdobie na prípravu a konkrétnu realizáciu činností a úloh.

Ochrana obyvateľstva v prípade vzniku mimoriadnej udalosti je vykonávaná podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o civilnej ochrane obyvateľstva“). Na jednotlivých úrovniach riadenia je vypracovaný Plán ochrany obyvateľstva, v ktorom sú uvedené opatrenia a postupy potrebné vykonať vo všetkých fázach havárie na účinnú a efektívnu ochranu obyvateľstva. O vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie informuje obyvateľov starosta obce alebo primátor mesta, pričom ustanovuje režim života obyvateľov na území obce alebo mesta.

V prípade radiačnej havárie v závislosti na rozsahu prípadného úniku rádioaktívnych látok a konkrétnej meteorologickej situácie medzi základné opatrenia na ochranu obyvateľstva patria monitorovanie územia, varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti, evakuácia osôb, regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov, prvá predlekárska pomoc a prvá lekárska pomoc obyvateľstvu, použitie špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany, hygienická očista osôb, veterinárne opatrenie na úseku veterinárnej starostlivosti, zabezpečenie ochrany pracovníkov v objektoch, ktorí nemôžu skončiť pracovnú činnosť a nachádzajú sa v oblasti ohrozenia, likvidácia úniku nebezpečných látok a zamedzenie ich nekontrolovaného použitia.

Doplňkovými opatreniami z hľadiska možnosti úniku rádioaktívnej látky sú jódová profylaxia osôb, ukrytie osôb, vydanie zákazu konzumovania a používania nechránených potravín, krmív a vody pre osoby a zvieratá, dezaktivácia terénu, budov a materiálu, regulácia príjmu kontaminovaných potravín, krmív a vody pre osoby a zvieratá.

Pre obyvateľstvo v oblasti ohrozenia sú zabezpečované prevádzkovateľom jadrového zariadenia podľa § 16 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva jódové preparáty, ktoré sú vydávané obyvateľom do domácností, pracovísk a škôl vopred tak, aby boli trvale k dispozícii pre prípad havárie. V podmienkach Slovenskej republiky sa profylaxia pre obyvateľstvo zabezpečuje už pred spustením jadrového zariadenia do prevádzky a pravidelne sa vykonáva aj obmena preparátov. V rámci ostatnej obmeny, ktorá začala v druhom polroku 2012 a prebiehala aj v čase príprav a počas cvičenia, bola v oblasti ohrozenia jadrovými zariadeniami AE Mochovce aj AE Bohunice realizovaná výmena tabliet vydaných v roku 2007, s končiacou dobou expirácie v roku 2012. Celkovo išlo o výmenu pre 148 tis. obyvateľov v oblasti ohrozenia AE Mochovce a 269 tis. obyvateľov v oblasti ohrozenia AE Bohunice.

Obyvateľstvo na ohrozenom území v okolí jadrového zariadenia je informované o vzniku mimoriadnej udalosti prostredníctvom varovacej a vyrozumievacej siete civilnej ochrany. Túto tvoria varovacie a vyrozumievacie centrá civilnej ochrany a technické prostriedky na území. Prevádzkovatelia jadrového zariadenia AE Bohunice a AE Mochovce majú vybudovaný autonómny systém vyrozumienia osôb a varovania obyvateľov v okolí jadrového zariadenia. Prevádzkovateľ AE Bohunice V2 v roku 2012 uviedol do prevádzky nový systém varovania a vyrozumienia, ktorého výhodou je schopnosť pracovať aj pri výpadku elektrickej energie a telekomunikačných sietí a dokáže so záložným zdrojom

fungovať až 72 hodín, čím je dostatočne zabezpečené varovanie obyvateľstva vo vzdialenosti 21 km od elektrárne.

V súlade so zákonom o civilnej ochrane obyvateľstva sú v systéme civilnej ochrany, každoročne precvičované opatrenia civilnej ochrany so zameraním na konkrétnu modelovú situáciu na úrovni obvodného úradu so zapojením obcí, právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov a záchranných zložiek pôsobiacich na území. Precvičovaním opatrení sa nadobúdajú zručnosti a návyky osôb pôsobiacich v orgáne krízového riadenia a činných pri vykonávaní záchranných prác v prospech ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov.

Pre skvalitnenie právnej úpravy v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva v priebehu rokov 2012 až 2013 ministerstvo vnútra novelizovalo resp. vypracovalo nové všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré sú v súčasnosti aplikované do praxe.

Vážený pán poslanec, ubezpečujem Vás, že ministerstvo vnútra pri plnení úloh a opatrení civilnej ochrany, v súlade so zákonom o civilnej ochrane obyvateľstva, vytvára podmienky na prežitie obyvateľov pri mimoriadnych udalostiach.

S úctou

Vážený pán

Pavol ABRHAN
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Na vedomie: Pavol Paška, predseda Národnej rady Slovenskej republiky